

องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

Administrative factors of Local Administrative Organizations Affecting Operation according to Standard of Child Development Centers in Phetchaburi Province

สุจิตรา จันทร์ศิริรักษ์^{1*}

Sujitra Jansirirak^{1*}

ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ²

Piyanart Boonmeepit²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 3) องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 53 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 26 คน นักวิชาการศึกษา 26 คน และผู้ดูแลเด็ก 108 คน รวม 213 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคลากร และด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ

2. การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อ.เมือง จ.เพชรบุรี

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน อีเมล : kanyarat7411@hotmail.com โทรศัพท์ : 093 - 3869382

¹ Student Master of Education (Educational Administration) Phetchaburi Rajabhat University

* Corresponding Author e-mail : kanyarat7411@hotmail.com Tel : 093 - 3869382

² รองศาสตราจารย์ ดร. ปรี.ค. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร อีเมล : pbru2554@hotmail.com

² Associate Professor Ph.D. (Educational Administration) Silpakorn University : e-mail : pbru2554@hotmail.com

3. องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดโครงสร้างองค์กร มีค่าประสิทธิภาพในการทำงานร้อยละ 68.10 สามารถเขียนเป็นสมการการถดถอยดังนี้ $\hat{Y}_{tot} = 0.060 - 0.195 (X_1) + 0.127 (X_2) + 0.123 (X_3)$

คำสำคัญ : องค์ประกอบการบริหาร, การดำเนินงานตามมาตรฐาน, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The purpose of this research were to study : 1) administrative factors of LAOs, 2) operation according to standard of child development centers, and 3) administrative factors of LAOs affecting operation according to standard of child development centers in Petchaburi Province. The 213 research samples consisted of 53 deputy chief executives of LAOs, 26 chief administrators of LAOs, 26 education technical officers, and 108 child caregivers. The research tool was a questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results were as follows :

1. The administrative factors of LAOs were overall at a high level. When each aspect was considered, the aspect with the highest mean was leadership, whereas the other aspects with the lower means were, ranked in descending order of their means, policy determination and planning, organization structuring, management, budget administration, personnel administration, and material administration.

2. The operation according to standard of child development centers was overall at a high level. When each aspect was considered, the aspect with the highest mean was academic affair and activities according to curriculum, whereas the other aspects with the lower means were, ranked in descending order of their means, 1) personnel, 2) building, environment and safety, 3) child development center management, 4) participation and support from various sectors, and 5) promotion of early childhood development network.

3. The administrative factors of LAOs affecting operation according to standard of child development centers were policy determination and planning, management, and organization structuring, with predictive efficiency at 68.10%, and the regression equation was as follows : $\hat{Y}_{tot} = 0.060 - 0.195 (X_1) + 0.127 (X_2) + 0.123 (X_3)$.

Keywords : Administrative factors, operation according to standard, child development center

บทนำ

การบริหารด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีสิทธิ์บริหารและจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีหน้าที่ในการประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย และได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ ครอบคลุมลักษณะงาน โดยจำแนกการดำเนินงานออกเป็นรายด้าน ออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มาตรฐานด้านบุคลากร 3) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4) มาตรฐานด้านวิชาการ และ กิจกรรมตามหลักสูตร 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) [1] ดังที่ สาโรช คัชมาตย์ [2] กล่าวว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้น ต้องเริ่มตั้งแต่เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทรัพยากรที่ทรงคุณค่า การดูแลรับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กเล็กในชุมชนท้องถิ่น ให้มีความพร้อมและมีศักยภาพตามวัย ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ และที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง ดังนั้น มาตรฐานการดำเนินงานและบริหารจัดการศูนย์ฯ จึงมีความสำคัญมาก เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในการรับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงสนใจและนำไปสู่การวิจัยเรื่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรีอยู่ในระดับมาก
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการ

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัด นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานและดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแก่งกระจาน อำเภอเขาย้อย อำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง และอำเภอหนองหญ้าปล้อง รวมทั้งสิ้น 213 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือรองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัด นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานและดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 8 อำเภอ โดยใช้ตาราง เครจซ์และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) [3] ได้จำนวน 213 คน จากนั้นเทียบบัญชีไตรยางค์ กำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้การเลือกเจาะจง (Purposive Sample) เพื่อกำหนดผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรองนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัด นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานและดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี โดยข้อคำถามได้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ทำงาน ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) การกำหนดนโยบายและการวางแผน 2) ปัจจัยการบริหาร 3) การจัดโครงสร้างองค์กร และ 4) ภาวะผู้นำ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 6 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานที่ 2 บุคลากร มาตรฐานที่ 3 อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มาตรฐานที่ 4 วิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 5 การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มาตรฐานที่ 6 ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถามและร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบให้คำแนะนำแก้ไขและปรับปรุง ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนี

ความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด (Index of Item-objective congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับรองนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัด นักวิชาการศึกษา และผู้ดูแลเด็ก ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 25 คน นำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสรุปได้ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.45 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.78 สถานที่ทำงานอยู่ในอำเภอเมืองและอำเภอบ้านลาดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 13.62 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุด คือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.33 ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่ง ผู้ดูแลเด็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 50.70 มี

ประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.62

2. องค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคลากร และด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม (X_{tot})

องค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (X_j)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน (X_1)	4.14	0.64	มาก	2
2. ด้านการบริหารบุคลากร (X_2)	3.87	0.49	มาก	6
3. ด้านการบริหารงบประมาณ (X_3)	3.95	0.46	มาก	5
4. ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ (X_4)	3.69	0.64	มาก	7
5. ด้านการบริหารจัดการ (X_5)	4.03	0.52	มาก	4
6. ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (X_6)	4.08	0.40	มาก	3
7. ด้านภาวะผู้นำ (X_7)	4.17	0.63	มาก	1
เฉลี่ยรวม	3.98	0.54	มาก	

3. การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม (Y_{tot})

มาตรฐานการดำเนินงาน (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Y_1)	3.81	0.43	มาก	4
2. ด้านบุคลากร (Y_2)	3.90	0.41	มาก	2
3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Y_3)	3.88	0.45	มาก	3
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (Y_4)	3.93	0.48	มาก	1
5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (Y_5)	3.77	0.59	มาก	5
6. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (Y_6)	3.65	0.48	มาก	6
เฉลี่ยรวม	3.81	0.39	มาก	

4. องค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน (X_1) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ -0.195 ด้านการบริหารจัดการ (X_5) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.127 และด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (X_6) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.123 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.825 ประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 68.10 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย ร้อยละ 22.25 สมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบ $Y_{tot} = 0.060 - 0.195_{(x1)} + 0.127_{(x5)} + 0.123_{(x6)}$

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง องค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ภาวะ

ผู้นำ รองลงมาคือ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคลากร และด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเป็นยุคที่มีการปฏิรูปการบริหารงานมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงถือเป็นบุคคลที่สำคัญที่จะเป็นแบบอย่าง เป็นผู้นำและผู้ประสานงานในการบริหารงานทั้งการบริหารงานภายในและการบริหารงานภายนอก การเข้าถึงชาวบ้าน ทั้งนี้การใช้ภาวะผู้นำที่ชาญฉลาดจะส่งผลให้บุคลากรในองค์กรสามารถปฏิบัติงาน มีการประสานงานกันได้อย่างเต็มความสามารถ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เพิ่มมากขึ้น ขอมอุทิศตนเพื่อการปฏิบัติงาน เกิดความรู้สึกและเจตคติที่ดีต่องานที่ทำ มีความกระตือรือร้น มีความสุขในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ อังกูรเกียรติ [4] ได้ศึกษา องค์ประกอบการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5 พบว่า องค์ประกอบการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายละเอียดแยกตามแต่ละด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการกำหนดเป้าหมาย การสื่อสารและการฝึกอบรม

2. การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลจากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเพชรบุรี มีระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน

จากทุกภาคส่วน ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับจิราวุฒิ สีมารักษ์ [5] ได้ศึกษาการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดเลย โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

3. องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 ด้าน และการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี 6 ด้าน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวแปรองค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับเลือกเข้าสมการตามลำดับ คือ 1) ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน (X_1) 2) ด้านการบริหารจัดการ (X_2) และ 3) ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.825 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.681 นั่นคือ ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ร่วมกันทำนายการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในภาพรวม ($Y_{\text{รวม}}$) ได้ร้อยละ 67.00 ค่าประสิทธิภาพการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2)

เท่ากับ 0.670 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการ
ทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.22258 ซึ่งผลการวิจัย
พบว่า องค์ประกอบการบริหารองค์ประกอบส่วน
ท้องถิ่นด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนร่วม
กันทำนายการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยที่แสดงให้เห็นว่า หน่วย
งานมีการวางแผนร่วมกันในการกำหนดนโยบายเป้า
หมายและแผนการปฏิบัติงาน มีการติดตามและกระตุ้น
ให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานที่กำหนดไว้
ส่วนมีการวางแผนในการดำเนินงานตามนโยบายและ
แผนงานของแต่ละฝ่ายล่วงหน้าอย่างน้อย 1-2 เดือน
สอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อ สันทรนพิพัฒน์ [6] ที่ศึกษา
รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ
นำอยู่ที่เด่น โรงเรียนเทศบาล 4 วัดศรีบัวบาน สู่ความ
เป็นเลิศ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบนำอยู่ที่เด่น ประกอบด้วย 1)
ด้านการวางแผน โดยการแสดงถึงความเป็นผู้นำของผู้
บริหาร ด้วยการเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนิน
งานร่วมกับบุคลากร เป็นผู้ประสานงานให้กับหน่วย
งานที่เกี่ยวข้อง กำกับดูแลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
รวมทั้งสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจแก่
บุคลากรในการปฏิบัติงาน 2) ด้านการดำเนินงานตาม
แผน โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบในการมอบหมาย
ภารกิจที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ
การมอบหมายให้มีคณะกรรมการประสานงานเพื่อเป็น
ตัวกลางในการประสาน กำกับดูแลให้ภารกิจเชื่อมโยง
กันอย่างสมบูรณ์ การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมโดย
บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ร่วม
ดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และปรับปรุงพัฒนางานให้
เหมาะสม 3) ด้านการตรวจสอบและประเมินผล โดยการ
กำกับติดตามอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศงานปฏิบัติงาน
อย่างต่อเนื่อง 4) ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง
ให้เหมาะสม โดยการให้บุคลากร ในโรงเรียนมีส่วนร่วม
และปรึกษาหารือแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติภารกิจ
เพื่อนำผลการปฏิบัติมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์การ
บริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ 5) ผลสำเร็จ

ของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบนำ
อยู่ที่เด่น พบว่า มีหน่วยงาน สถานศึกษาต่าง ๆ มากศึกษา
ดูงานเป็นจำนวนมาก และโรงเรียนได้รับรางวัล ชุมชน
ไว้วางใจให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการ โรงเรียน
และบริจาคทรัพยากรเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น
2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำ ผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าระดับองค์ประกอบ
การบริหารองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในจังหวัด
เพชรบุรี อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ระดับองค์ประกอบการบริหารองค์ประกอบ
ส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมากทุกด้าน การบริหารวัสดุ
อุปกรณ์ มีระดับการดำเนินงานเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น
จึงควรให้ความสำคัญในการเพิ่มระดับด้านการบริหาร
วัสดุอุปกรณ์ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี
อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำไปสู่ความ
สำเร็จขององค์กรต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการ
ดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน
จังหวัดเพชรบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมเครือ
ข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีระดับการดำเนินงานตาม
มาตรฐานเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น จึงมีการส่งเสริม
ในด้านต่าง ๆ ด้วยการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการ
พัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งในระดับองค์ประกอบส่วน
ท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค เพื่อให้
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ทาง
ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย สร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพใน
การพัฒนาเด็ก เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติ
งานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหาร

และผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรองค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับเลือกเข้าสมการตามลำดับ คือ 1) ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน (X_1) 2) ด้านการบริหารจัดการ (X_2) และ 3) ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (X_3) ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ร่วมกันทำนายการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 6 ด้าน 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวม (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 67.00 ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีการพัฒนาด้านการบริหารงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์สำหรับการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ควรศึกษาองค์ประกอบการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดอื่น เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : อรุณสภาคณาพิริว
- [2] สาโรช คัชมาตย์. (2550). การจัดบริการสาธารณะบนแนวคิดความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารการพัฒนาท้องถิ่น ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (52-78).
- [3] Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.
- [4] เตือนใจ อังกูรเกียรติ. (2545). องค์ประกอบการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [5] จิราวดี สีมาร์กย์. (2553). การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [6] ช่อ สันชนพิพัฒน์. (2553). รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบน่ายู่ดีเด่น โรงเรียนเทศบาล 4 วัดศรีบัวบาน ผู้ความเป็นเลิศ. (รายงานการวิจัย). มปป.